

מסורת הש"ס

(א) [מנחות קט: ג] ונחמס קט:א, (ב) סס קיב: ד) ז"ל דמנן, (ג) שבעות טז, ונחמס קו: עדות פ"ח מ"ז, (ד) ונחמס סג, (ה) חגיגה ג: ונחמס ס: קו: חולין ז, חמורה פא, ערכין לב: מכות יט, שבעות טז, (ס) ערכין לב: (ז) [מוספתא דערכין לב: ט] שבעות טז, (ח) [נדרים יג, ט] נשם, (ט) ויקרא א, (ט) נדף לב, (י) להקריב עכשיו ויש צננה לל"ל, (יא) [נדבאלא בערכין כט,] (ב) [ס"א שני],

חורה אור השלם 1. בי לא באתם עד עתה אל המנוחה ואל הנחלה אשר יי אלהיך נתן לך: דברים יב ט וקלבר את כל עריו בעת ההוא לא היתה קריה אשר לא לקחנו מאתם ששים עיר כל חבל ארצב ממלכת עוג בקשן: דברים ג ד 3. כל אלה ערים בצרות חזקה גבוהה דלתות וברית לבד מערי הפריז דקרבא מאד:

דברים ג ה

גליון הש"ס

גב' וקדשה לעתיד לבוא. ע"י צירות דף סא ע"ב:

הגהות הב"ח

(א) גב' כשהיו בונים ביהכל עשר קלעים: (ב) שם לעמיד לבוא לאו מכלל דר' אליעזר: (ג) חוב' ד"ה דכ"ל: (ד) חוב' וכו' ומגלים שכן מנחה לארץ והיא דפ"ט דשביעית ומייתי לה בפי' מקום שבהגו דקאמר שלם אלוות לבועור יהודה: (ה) בא"ד כריך להוליכו לירושלים נקם ר' אליעזר ג"צ להוליכו וכו': (ו) ד"ה למה וכו' שלם. כי' למנה. כי' משמע מסכנת חוב' דמסרתי ראשונה אברהם ויחזק ויעקב שניה ירושא' יהושע ואלו שניהם יש להם ציטול אצל שלשית ירושא' עורא אין לה ציטול חיה שלא כדכני חוב' שכתבו בפי' העל דפי' יש להם היינו לומר דלריך לחזור לירושא' כדי לקדם ואין להם היינו לומר דל"י דירושא' עומדת היא ללא בטלה קדושתה ומנו שפס"י לשם אלא דלרעיו מנחל ראשונה היא ירושא' אברהם ויחזק ויעקב שניה ירושא' יהושע ומשם ואילך קדשה לעולם ולר"י וכו"י ראשונה היא ירושא' עורא ומשם ואילך קדשה לעולם ע"ש:

יש אחריה היתר. כשמרבה שילה הותרו הצמות כדאמרין במס' זבחים (דף קט:). כי לא צאתם עד עתה אל המנוחה^(א) זו שילה שנחו מלכבוש ואל הנחלה^(ב) זו ירושלים למה חלקן הכמוז כדי ליתן היתר בין זו לזו: **גב' צית חוניו**. מוצח חוניו. בנו של שמעון הנדיק צנח

צנח צנחצרים לשם שמים כדאמרין במס' מנחות (דף קט:): **קסבר נו'**.

דאיכא למאן דאמר הכס צננאה לשם ע"י: **וקסבר קדושה**. שנתקדשה ירושלים אינה קדושה לעולם ומשמרבה הותרו הצמות: **לעמיד לבא**. כלומר משמחרב: **והיא היסה נחלה**.

האמור בפסוק אל המנוחה ואל הנחלה: **קלעים לויכל**. קא סלקא דעתך צמקוס חומות היכל שיהא מוצח הצני בעזרה קרוי אשר פתח אהל מועד^ט שאלמלא כן לא היו מקריצין עד שיגמר הצנין והס החמילו להקריב קרבנות משצאו שס צימיו כורש כמו שכתוב צספר עורא (א) ועד עשרים ושינס שנה אחרי כן לא נגמר הצית צצנת שלש לדיוש האחרון: **בונין מנחון**. שהיו הקלעים פרושים לפניס מעוצי החומה שלא ינכסו הצונין לתוך ההיכל: **לאו מכלל דר' אליעזר**. דבעי קלעים סבר לא קדשה לאחר חורבן לפיכך פירסו קלעים צמקוס צנין וחזרו וקידשו צמודות וצסרי כדאמר צצמס' שבעות (דף טז:). **ומר מאי דשמיע ליה קאמר**. ולא משוס צורך קדושה: **וכי סימא נו'**. אס אלו. עיירות צמנו צפ' צתרא דערכין^(ב) לענין צמי ערי חומה לומר שהיו מוקפות חומה מימות יהושע צן טון ואין שס יומר מתשעה: **ולמה מנאוס**. והלא הרבה היו סס והסס נמי תנן וכל כיוצא צהן: **ורמינשו**. מסקנא דמילתיה הוא דאמר לעיל הני תנאי פליגי בקדשה ולא קידשה: הא

יוסי למה מנו ^(א) **חכמים** את אלו שכשעלו בני הגולה מצאו את אלו וקידשו**ם** אבל הראשונות בטלו משבטלה הארץ אלמא קסבר קדושה ראשונה קידשה לשעתה ולא קידשה לעתיד לבוא ורמינשו ^(ב) **אמר רבי ישמעאל** ברבי יוסי וכי אלו בלבד היו והלא כבר נאמר וַיִּשְׁשִׁים עִיר כָּל חֵבֶל אֲרֻבּ וּכְתִיב ִּכְּלֵ אֱלֹהֵ עִרִים בְּצוּרוֹת חוֹמָה גְּבוּהָה אֲלֵא לְמָה מְנוּ חֲכָמִים אֶת אֱלֹו שֶׁכִּשְׁעָלוּ בְּנֵי הַגּוּלָּה מִצְאוּ אֱלֹו וקידשו**ם** קידשו**ם** ה**ש**תא

ומצרים שהן חו"ל והיא^(א) דחוקת הצמים (ב"ב דף נח:). דקאמר שלש ארצות לחוקה יהודה ועצר הירדן והגליל דמשמע דעמון ומואב שטירו צסיוון ועוד הקשה ר"ת מהא דאמר צצמס' ציצ"ה (דף ה: ושס) וצב"ה (דף לא:). כרס רצעי היה לו לרצי אליעזר וצקס להפקירו לעניים וא"כ משמע דאית ליה קדשה לעמיד לבוא ומשוס שלא היה רואה לטרוח להוליכו לירושלים היה מפקירו לעניים שיוליכו אותו ויחללוהו שמה דאי סבר לא קדשה והיה כריך לפדותו כאותו שצחצח לארץ שצריך לפדותו אמאי היה כריך להוליך לירושלים וגם מה היה העניים מרויחים אחרי שצריך לפדותו וא"ל משוס דבראשונה כרס רצעי שצאריך ישראל היה כריך להוליכו ^(ב) לירושלים גם צקס ר' אליעזר להוליכו משוס דכל דצר שנאסר צצניין כריך צניין אחר להמירו ואהא מייתי לה בציצ"ה (ג"ז שס) ומכל מקוס העניים היו מרויחים צמה שהיו יכולים לחללו צצוה פרוטה כדשמואל ונהי דשמואל לא אמר למלתיה אלא דציעבד כדמשמע לישא שחללו היינו דווקא צומן צצית המקדש קיים אצל צומן הזה לא ^(א) ואפילו לכתחילה והכי נמי איתא שצאלמות דרצ אחאי צפרשת קדושים תהיו (סוף סימן ק') ומצרך על פדיון עוצר לעצייתך וקלי ליה לדמי פדיוניה או שיליכס לנהר: [נוע"ע חוס' ר"ה לא: ד"ה צצש:]

למה מנו חכמים את אלו. קשה אמאי מייתי הן צרייתא דלא מוכחא אלא דקדושה ראשונה לא בטלה וקדושת חוניו היתה לאמר קדושה (יצמנות דף פב:). דקדושה ראשונה וסניה יש להן הא שלשית אין להן דקדושה אחרונה לא בטלה היינו דוקא לענין מרומה צומן הזה אצל לכל מיילי אחריו ודאי בטלה: **ע** ^(א) **שלשית** (ה') **יש לומר** דאפילו למאן דאמר קדושה אחרונה לא בטלה היינו דוקא לענין מרומה צומן הזה אצל לכל מיילי אחריו ודאי בטלה:

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

שמעתי שמקריבין בבית חוניו. קשיא היאך מקריצין שס צטומאה דהא גזרו טומאה על ארץ העמים יש לומר דשמה לגצי הא לא גזרו חכמים טומאה כיון שמן המורה יכול להקריב: **ומאי טעמא** הדר ביה משום **קושיא** דרב מרי. הקשה

הר"ר חיים ומתחילה היכי אמר למילתיה וכי לא היה יודע המשנה והלא הן שגורות צפי כל ועוד קשיא כיון דתנאי היא אמאי הדר ציה לימא אלא דאמרי כמאן דאמר לא קדשה לכך נראה להר"ר חיים דכ"ע מודו דמשצאו לירושלים נאסרו הצמות וצו לא היה להן היתר והני תנאי צהא פליגי דמאן דאמר לא קדשה סבר דאף צמקומו של מוצח אין יכולין להקריב עכשיו ^(א) ומאן דאמר קדשה סבר דצמקוס מוצח מותר להקריב אצל לא צצמה:

רבנאי עזמא קדושה **ראשונה** קדשה לשעתה וקדשה לעתיד לבוא. הקשה רצינו חס אמאי לא מייתי ראיה דרצי אליעזר אית ליה צפ' קמא דחגיגה (דף ג: ושס) דלא קדשה לעמיד לבוא דקאמר חס מעשה צצרי יוסי צן דורמסקית ומסיק אמר ר' אליעזר כך מקוצלני מרצן יומנן צן זכאי עמון ומואב מעשרין מעשר עני שצציעית מה טעס משוס דהרצה כרכיס כצשו עולי מצרים ולא כצסוס עולי צצל וקדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעמיד לבא ומירן רצינו חס דמה טעס דהתס גמרא הוא דקאמר לה ולאו מילתא דרצי אליעזר היא ומדע דהא צצמשנא דמסכת ידים (פ"ד משנא ג) דתניא מילתיה דרצי אליעזר לא תנא לה והכי פירושה מה טעס מעשרין משוס דכי האי גוונא אצמחן צערי ישראל שהניחוס עולי צצל מלקדש למאן דאמר לא קדשה כדי שיסמכו עליהן עניי ישראל שצציעית וכל שכן עמון ומואב שכן חוזה לארץ שהניחוס עולי צצל מלקדש למאן דאמר לא קדש' והניחוס לעניים דהא לא מיירי צעמון ומואב שטירו צסיוון אלא מיירי צאותן שהניחו ישראל צצאחס ממצרים ולא כצסוס ויהי נמי משמע צצצמא כצצב ידים (י"ז שס) דחציצ לרו עס צצב

ומצרים שהן חו"ל והיא^(א) דחוקת הצמים (ב"ב דף נח:). דקאמר שלש ארצות לחוקה יהודה ועצר הירדן והגליל דמשמע דעמון ומואב שהיו צעצר הירדן היו מא"י מיירי צעמון ומואב שטירו צסיוון ועוד הקשה ר"ת מהא דאמר צצמס' ציצ"ה (דף ה: ושס) וצב"ה (דף לא:). כרס רצעי היה לו לרצי אליעזר וצקס להפקירו לעניים וא"כ משמע דאית ליה קדשה לעמיד לבוא ומשוס שלא היה רואה לטרוח להוליכו לירושלים היה מפקירו לעניים שיוליכו אותו ויחללוהו שמה דאי סבר לא קדשה והיה כריך לפדותו כאותו שצחצח לארץ שצריך לפדותו אמאי היה כריך להוליך לירושלים וגם מה היה העניים מרויחים אחרי שצריך לפדותו וא"ל משוס דבראשונה כרס רצעי שצאריך ישראל היה כריך להוליכו ^(ב) לירושלים גם צקס ר' אליעזר להוליכו משוס דכל דצר שנאסר צצניין כריך צניין אחר להמירו ואהא מייתי לה בציצ"ה (ג"ז שס) ומכל מקוס העניים היו מרויחים צמה שהיו יכולים לחללו צצוה פרוטה כדשמואל ונהי דשמואל לא אמר למלתיה אלא דציעבד כדמשמע לישא שחללו היינו דווקא צומן צצית המקדש קיים אצל צומן הזה לא ^(א) ואפילו לכתחילה והכי נמי איתא שצאלמות דרצ אחאי צפרשת קדושים תהיו (סוף סימן ק') ומצרך על פדיון עוצר לעצייתך וקלי ליה לדמי פדיוניה או שיליכס לנהר: [נוע"ע חוס' ר"ה לא: ד"ה צצש:]

למה מנו חכמים את אלו. קשה אמאי מייתי הן צרייתא דלא מוכחא אלא דקדושה ראשונה לא בטלה וקדושת חוניו היתה לאמר קדושה (יצמנות דף פב:). דקדושה ראשונה וסניה יש להן הא שלשית אין להן דקדושה אחרונה לא בטלה היינו דוקא לענין מרומה צומן הזה אצל לכל מיילי אחריו ודאי בטלה:

שאר

חוניי לאו בית עבודה וזה היא וקדושת ירושלים יש אחריה היתר כול', ויחדיו דבריו. ומעשה דחוניי מפורש בסוף מסכת מנחות וכן שמעון הצדיק הוא וחלק על שמעיה אחיו, כשעלה לכהונה גדולה נתקנא בו וכו' וברת, והלך ובהנ מוצח באכסנדריא של מצרים והקריב עליו קרבן וכול'. ואמרין תנאי היא, כלומר יש תנא שאומר יש אחריה היתר. דתניא אמר ר' ליעזר כשהיו בונין בהיכל היו עושין קלעים להיכל וקלעים לעזרה כו'. אמר ר' יהושע שמעתי שמקריבין אצ"פ שאין בית בו' עד מפני שקדושה ראשונה קידשה לעתיד ולבוא לעולם. ודויקנין לאו מכלל דר' אליעזר בר פלוגתיה דר' יהושע סבר דקדושה ראשונה קידשה לשעתה היא ולא לעתיד. ודחי רבינא ואמר כולי עלמא קידשה לשעתה וקידשה לעתיד, ור' אליעזר אמר מה ששמע ור' יהושע מה ששמע ואין ביניהן חלוקה. ואמרין אלא ר' ישמעאל בר' יוסי הוא דאמר קדושה ראשונה אינה לעתיד לבוא והוא חולק על ר' אליעזר ועל ר' יהושע. דתניא בתורת כהנים ערי חומה המוקפות] מימות יהושע בן נון כגון קצרה הישנה של ציפורין וחקרה של גוון] חלב הירפת הישנה וגמלה הרי בגליל וגדור הרי בעבר הירדן וחרדיד ואונו וירושלים הרי ביהודה. אמר ר' ישמעאל בר' יוסי לא מנו את אלו אלא שקידשוהו כשעלו מן הגולה אבל הראשונות בטלו משבטלה הארץ. איני והתניא בסוף ערכין אמר ר' ישמעאל בר' יוסי וכי אלו בלבד היו והלא כתיב ששים עיר כל חבל ארצוב, וכת' כל אלה ערים בצורות וגו'. אלא מצאו את אלו

עין משפט ונר מצוה

ספס א מ"י פ"א מהלכות צית המצירה ה"י ג: ע ב ג א מ"י שס פ"ו הלכה טו ונסי"ט מהלכות מעשה הקדושת הלכה טון סמג עשין קסג:

מוסף רש"י

כי לא באתם עד עתה. צימיו נגלגל אל המנוחה כו' (חברים קיט:). ודחיא היתה לנחלה. היאל דכמיז בקרא דמשצאו אל המנוחה ואל הנחלה ואסרו הצמות (חברים קיב:). שמותי. מרצומו, כשהיו בונין בהיכל. צימיו עורא, עושין קלעים. צמקוס החומה וצוים אה כמלי החומה אלא הקלעים, וכן לעצרות, אלא שבהיכל בונין מבוחרין. מנו הקלעים לפניס מן החומה וצוים אה החומה צצמון שלא חויו עיניס מן ההיכל, וקס"ד דהקן קלעים לרצי אליעזר כדי להצסרי העירות להקריב קרין דאס אין צית אין מעשה צצרי יוסי צן דורמסקית (שבוועות טז:). בטלה לה (שבוועות טז:). אצ"פ שאין חומה. בירושלים קודס שצצית החומה (שס:). קדושה ראשונה. של צית מכות יס. וצחיס ס: סב:). ומר מאי דשמיע ליה קאמר. ולא דא רצי יהושע לחלוק על רצי אליעזר, ולא שפעיו לרצי אליעזר דאמר לא קידשה (שבוועות טז:). למה מנו חכמים את אלו. עיירות מנו חכמים צצפיק צתאל דערכין שהיו מוקפות חומה מימות יהושע צן טון לענין מצות צמי ערי חומה והיה להס למטת עוד הרבה שלא מנאוס (שס:). מצאו את אלו וקידשו**ם**. לא פירש יי צמה מקדושים ערי ארץ ישראל (שס: ובערכין דב:). כבת: ספורש מסכת שבוועות (שס) דמקדשי לה צשמי מרות וצצרי וצית צצן מהלפין וצמי מרות אחריותו). אבל הראשונות בטלו. שאין קדושת הארץ נסחגת צסן ואין צצן דין ערי חומה, משבטלה הארץ. צחורצן ראשון (טרכין לב:). קדושים ראשונה. שקדשה יהושע (שס:). וכי אלו בלבד היו. מוקפות חומה מימות יהושע צן טון (שבוועות טז:). מצאו אלו. דרך צצחס (שס:).

רבינו חננאל

יש אחריה היתר. כלומר שרתה השכינה אחר חורבנה צנוב וגבעון ובירושלים. אבל משבגנה בית עולמים אין אחריו היתר במקוס אחר לעולם. אמר ר' יצחק שמעתי שמקריבין בבית חוניי בזמן הזה, קסבר בית